

Số : 14/DK-BQL

LÝ LỊCH DI TÍCH

I/ Tên gọi: - Tên thường gọi : Mộ Nhật
- Tên chữ : Mộ ông BANJIRO

II/ Địa điểm phân bố di tích, đường đi đến:

- Từ sân vận động Hội An theo đường Nguyễn Công Trứ thẳng ra miếu Ông Cọp (phường Cẩm Phô) rẽ trái ra đường Trà Quế chừng 1.000m là đến xóm nhà của Đội I, thôn Trường Lệ, xã Cẩm Châu. Di tích nằm ngay trong xóm, trước nhà anh Nguyễn Văn Nước.

- Muốn đến di tích nên đi bằng phương tiện xe đạp, xe gắn máy, ô tô.

III/ Sự kiện, nhân vật, lịch sử và thuộc tính của di tích:

Với sự rộng rãi của chính quyền Nhật thời Châu ấn, thương nhân Nhật đã mở rộng hoạt động mậu dịch sang một số nước Đông Nam á trong đó Hội An là một tụ điểm của người Nhật tại Việt Nam. Tại đây thương nhân Nhật được chúa Nguyễn cho phép lập một nơi cư trú riêng gọi là Nhật Bản Dinh, dân gian gọi là phố Nhật. Sự kiện này xảy ra khoảng cuối thế kỷ XVI đầu thế kỷ XVII. Đến năm 1635 do lệnh cấm vận của Nhật Hoàng, các thương nhân Nhật rút dần về nước và phố Nhật tại Hội An vì thế cũng suy tàn. Mộ ông Banjiro là một bằng chứng về thời kỳ lịch sử này, về sự kiện có một số thương nhân Nhật định cư và mất tại Hội An (niên đại dựng bia 1629).

IV/ Loại di tích: Mộ táng

V/ Khảo tả di tích:

- Mộ ông Banjiro xây bằng hợp chất vôi, cát, nước vò cây, mật mía... Nắm mộ hình yên ngựa, quay hướng Đông Bắc, kích thước 190cm x 85cm. Trước mặt mộ có một tấm bia làm bằng đá muối, kích thước 80 x 6,4 x 8cm ghi: “*Chính Hộ, Hiển khảo Phan Nhị Lang Tự Viết Thuần tín thần mộ*”. Hai bên có 2 hàng chữ nhỏ: “*Kỷ Tự niên cát đán (1629), hiển nam Văn công cung phụng tự*”.

Mộ có quynh hình tròn bao quanh, cách quynh 1,5m về hướng Nam có một tấm bia ciment làm năm Chiêu Hòa 3 (1928) ghi nội dung Văn học Bác sĩ (một học vị Nhật Bản trước đây) KUROITA KATSUMI đề xướng những người Nhật Bản sống tại Đông Dương nhất trí giao cho ông NAKAJAMA ở phủ Thuận Hóa đứng ra tu sửa ngôi mộ này.

Nhìn chung, phần bên trong mộ hầu như còn nguyên vẹn, chỉ riêng quynh mộ vỡ nhiều mảng, bên ngoài, thành xung quanh bị phá hủy làm lồi đi.

VI/ Các hiện vật trong di tích:

- Một tấm bia niên đại 1629
- Một tấm bia ký 1928

VII/ Giá trị lịch sử, khoa học, nghệ thuật, văn hóa:

- Di tích góp phần làm sáng tỏ quá trình hình thành Khu phố cổ Hội An, nhất là thời kỳ thương nhân Nhật Bản đến Hội An trao đổi buôn bán.

- Di tích là tư liệu thực địa quý giúp các nhà nghiên cứu xác định vai trò của người Nhật ở Hội An, thời điểm hình thành phố Nhật cũng như quá trình giao lưu kinh tế, văn hóa Việt Nhật ở Hội An, đồng thời qua kết cấu trang trí, di tích đã góp phần làm phong phú loại hình mộ cổ ở Hội An.

VIII/ Tình trạng bảo quản di tích:

Trước đây ngôi mộ này không có người trông nom, tu sửa. Sau khi Bộ Văn hóa ra quyết định công nhận Khu phố cổ Hội An, khu mộ này thường xuyên được Ban Quản lý Di tích Hội An quan tâm bảo quản và tu sửa.

Hiện tại ngôi mộ được gia đình ông Nguyễn Nước thường xuyên trông nom, thắp hương.

IX/ Các phương án bảo vệ, sử dụng di tích:

Năm 1985 Ban Quản lý Di tích Hội An cùng Xí nghiệp bảo quản trùng tu di tích Trung ương tiến hành khảo sát, làm hồ sơ di tích.

Ban Quản lý Di tích đã có phương án xin đầu tư từ Nhật Bản để trùng tu lại ngôi mộ.

Đã tổ chức cho quần chúng ở Đội I, thôn Trường Lệ, xã Cẩm Châu học tập pháp lệnh bảo vệ di tích, tránh tình trạng vô ý gây thiệt hại cho di tích.

Vì ngôi mộ có giá trị về lịch sử và nghệ thuật cao nên kính đề nghị các cơ quan liên quan có kế hoạch trùng tu tôn tạo.

Hiện nay ngôi mộ là một điểm rất hấp dẫn du khách nhất là du khách Nhật Bản khi đến tham quan, nghiên cứu tại Hội An.

X/ Cơ sở pháp lý bảo vệ di tích:

Di tích được đưa vào danh mục bảo vệ của Ban QLDT Hội An năm 1985. Quyết định 506/VH-QĐ ngày 19/3/1985 công nhận Khu phố cổ Hội An.

XI/ Các tư liệu bổ sung:

Các nhà nghiên cứu Nhật Bản từ năm 1940 đến nay đã có nhiều bài viết về di tích này.

Tài liệu Hội thảo khoa học quốc tế về Đô thị cổ Hội An năm 1990

Các bài viết của các học giả Pháp trên BAVH, BEFEO về các di tích Nhật tại Faifoo.

Tư liệu nghiên cứu địa phương hiện lưu trữ tại Ban Quản lý Di tích Hội An.

Hội An, ngày 21 tháng 7 năm 1991

BAN QUẢN LÝ DI TÍCH HỘI AN

Trưởng ban

Đã ký

Nguyễn Văn Phi

Người lập lý lịch

Đã ký

Trần Văn An

TM. UBND THỊ XÃ HỘI AN

Phó Chủ tịch

Đã ký

Phạm Ngọc Giới

SAO NGUYỄN BẢN CHÍNH